

Het feit, dat de koetilangs, en wellicht ook de djalak (*Sturnopaster jalla*), die door PORSCH en door CAMMERLOHER bij het drinken uit *Spathodea*-bloemen zijn waargenomen, de bloemen bij het opzuigen van den honing bijna zonder uitzondering beschadigen, zou af te leiden zijn, dat deze vogels inderdaad niet volkomen aan den bouw van deze vogelbloem aangepast zijn.

De beschadiging van het zakvormige gedeelte van de kroon bleek ruim tweemaal zoo vaak voor te komen, als de gevallen, waarin door den vogel eerst een stuk uit de wand gepikt was. Mogelijk dat de honing der meeste bloemen, die rondom de twijgtoppen zijn ingeplant en alle met de opening naar boven gekeerd zijn, gemakkelijk genoeg voor deze vogels bereikbaar is, doch dat die der meer zijdelings geplaatste niet vanaf tak of bloeiwijze, welke den vogel tot steunpunt dienen, zonder meer bemachtigd kan worden.

De oogst aan bloemen op den 18en December was zoo groot, omdat in den namiddag een hevige onweersbui met veel wind 16 bloemen had doen sneuvelen, waarvan slechts één nog niet door vogels beschadigd was, terwijl resp. 11 en 4 de beschadiging van de 2e en 3e kolom vertoonden. Van de 11 stuks, welke alleen aan het uitgezakte deel van de kroon beschadigd waren, waren er 4, die slechts heel weinig letsel vertoonden. Dit waren, met de gave bloem mee, ook die, welke het kortst geopend waren, wat zich kenbaar maakt door een grooteren turgor van de wanden ¹⁾. Tijdens den bloeiduur wordt een bloem dus blijkbaar meer dan eens door vogels bezocht — van belang voor de bestuiving — daar de reeds wat verslapt en verflenste bloem de grootste beschadigingen vertoont.

Hoe lang een bloem aan den boom geopend is, kon ik niet met zekerheid uitmaken, doch op zijn minst twee volle dagen. Een in het water geplaatste tak gaf den eersten morgen een mooie swelling te zien van de onderste rij, dus van de oudste knoppen, om twee uur ging er al een enkele barsten, om vijf uur waren een vijftal kronen buiten de opengespleten kelken, doch toen ging het niet normaal verder, en den volgenden ochtend was een enkele bloem geheel geopend, terwijl op dat tijdstip aan de boomen nooit een niet volkomen ontplooid bloem voorkomt. Gelukkig leerde de andere tak, waaraan eenige reeds aan den boom open gegane bloemen gelaten waren, iets meer. Deze bloemen vielen zelfs den tweeden dag van in het water staan nog pas voor een gedeelte af, waaruit in verband met de ondervinding met den anderen tak opgedaan, wel geconcludeerd mag worden, dat de bloemen op zijn minst twee dagen lang aan den boom prijken. Trouwens het in een bloeiwijze voorkomen van bloemen met een meer of minder frisch uiterlijk wees daar ook reeds op.

J. BEUMÉE.

¹⁾. In de regenrijke dagen van Januari vielen veel bloemen af kort nadat ze waren opengegaan. Het aantal beschadigingen was veel minder dan gedurende de tamelijk droge en warme waarnemingsperiode in December.

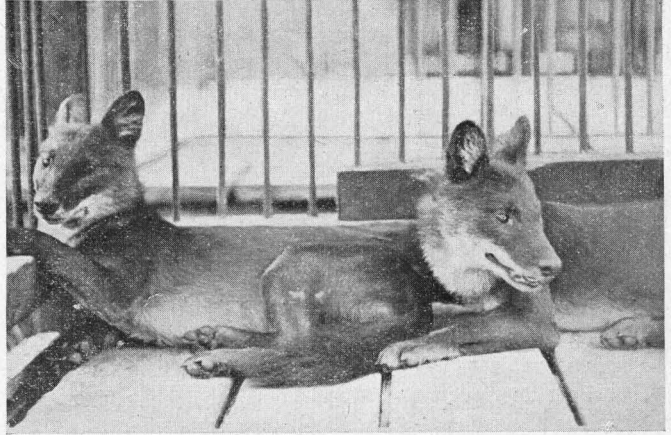
KORTE MEDEDEELINGEN.

De Adjak (*Canis rutilans*). — Sinds eenigen tijd zijn in den Soerabaiaschen Planten- en Dierentuin eenige adjaks of wilde honden te bezichtigen. Het zijn mooie dieren, met een vosachtigen staart, roodgeel tot roodbruin op rug en kop, donkerder, tot zwart toe naar den pluimigen staart, de onderdeelen heel licht bruin tot wit getint. De ooren staan sterk achterover en geven met de eenigszins teruggeplaatste ooggen het dier een verwonderd uiterlijk. De ooren zijn aan den binnenkant met lang spierwit haar begroeid. Voorhoofd, oogstreek en neus zijn kort begroeid, achter de wangen en op de borst is het haar lang, om verder over het geheele lichaam weder tot aan den staart toe kort te zijn.

In bouw vertoonen zij zoowel met den wolf als met den vos veel overeenkomst. De tandformule is: $\frac{3 \ 1 \ 6}{3 \ 1 \ 6}$.

De dieren jagen in groote troepen. Zij jagen van het kleinste tot het grootste wild en vallen zelfs weidende koeien en paarden aan. Zij vervolgen het wild in een maanvormigen boog, welke zich langzamerhand sluit, tot de voorste dieren, welke de uiteinden van den boog vormen, links en rechts van het slachtoffer zijn gekomen, waarna zij het dier naar de oogen springen en deze met een ruk uitvreten. Het nu betrekkelijk machteloze dier is daarna spoedig afgemaakt.

Merkwaardig is het, dat een adjak in een klem gevangen, de hem naderende menschen kwispelstaartend tegemoet ziet, en bij het samenbinden der pooten niet de minste poging doet om te bijten, ja, zich zelfs kalm door hen laat streelen. In gevangenschap toont hij zich een schuw beest en kruipt bij het naderen van menschen in de verste hoeken van zijn hok terug.

v. D.

Adjaks in den Soerabaiaschen Planten- en Dierentuin.

Nieuwe Natuurmonumenten. — Het zal den lezers van De Tropische Natuur belang inboezemen te vernemen, dat dezer dagen aangaande belangrijke terreinen reservatie-besluiten genomen zijn. Bij Gouv. Besl. No. 7 van 5 Januari 1925 zijn tot Natuurmonument verklaard:

1. Het gedeelte van het in stand te houden wilhoutbosch boven den bergtuin Tjibodas van 's Lands Plantentuin, inclusief dien tuin zelve, de toppen van den G. Pangrango en den G. Gedé en de watervallen van Tjibeureum.

2. Het geheele eiland Krakatau en het Verlaten Eiland.

In het bijzonder de eerste reserveering, waarover in 1922 is gerequestreerd, zal velen genoeg doen. Dit terrein toch, dat, zonder overdrijving, een wereldreputatie bezit in de kringen van biologen, waar tal van geleerden van naam onderzoekingen hebben verricht, nadat TREUB er in 1891 het eenvoudige laboratorium had gesticht, omvat vele plekken, die in de botanische literatuur herhaaldelijk zijn genoemd. Het omvat de toppen van den G. Pangrango en den G. Gedé, zeker de meest bekende Javaansche vulkanen, de watervallen van Tjibeureum en verder gansch het oerwoud, dat zoovele malen een wel versneden pen heeft gevonden.

Bovendien is dit een van de plekken van onzen archipel, die het meest om directe bescherming vragen, want juist door het drukke bezoek en de gemakkelijke bereikbaarheid hadden er nogal eens overtredingen, of liever ongerechtigheden plaats, die thans strafrechtelijk kunnen worden vervolgd.

Het tweede terrein is eigenlijk niet minder beroemd. De reserveering hiervan is evenwel niet meer dan de uitbreiding op een vroeger besluit. Het Natuurmonument Karakatau, zooals het in 1919 werd gereserveerd, bestond uit het eiland van dien naam, met uitzondering van de in 1916 aan den Heer HANDL uitgegeven concessie tot het winnen van puimsteen. Toen die concessie echter in 1921 verviel, wendde de Ned.-Ind. Vereeniging tot Natuurbescherming zich tot de Regeering met het verzoek thans het geheele eiland, dat zoo beroemd geworden is door zijn geschiedenis en de daarop gevolgde onderzoekingen van mannen als VERBEEK, TREUB, PENZIG, ERNST, JACOBSON, BACKER, DOCTERS VAN LEEUWEN, en DAMMERMAN, tezamen met het verlaten eiland, zou worden gereserveerd. Nadat er aanvankelijk gevaar scheen te duchten, toen de Regeering zelve plannen maakte, om de puimsteenwinning met behulp van levenslang gestraften ter hand te nemen, is thans dit gevaar afgewend en kunnen wij dankbaar zijn, dat de Regeering opnieuw heeft getoond haar plicht jegens de wetenschap en jegens het nageslacht te kennen. Slechts eventueel voor kustlichten of defensie-doeleinden noodige terreinen zijn van reservatie uitgesloten.

Ten slotte kan ik nog mededeelen, dat er kort geleden in de Residentie Rembang een oud stuk djati-bosch is uitgezocht, dat eveneens bij de Regeering voor reserveering zal worden voorgedragen.

H. J. LAM.